

ఋగ్వేద ఆర్యాలు - సంస్కృతి

- ఐ.ఎల్.ఎస్.చంద్రశేఖర్ రావు

చరిత్ర అధ్యాపకులు

ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల

రాజంపేట, కడప జిల్లా.

❖ **1922** - ఆర్యులతోనే నాగరికత

ప్రారంభమైంది

❖ సింధూ నాగరికత తర్వాత విలసిల్లింది

❖ **క్రీ.పూ.1500 - 600** మధ్య ఆర్యుల

సంస్కృతి విరాజిల్లింది.

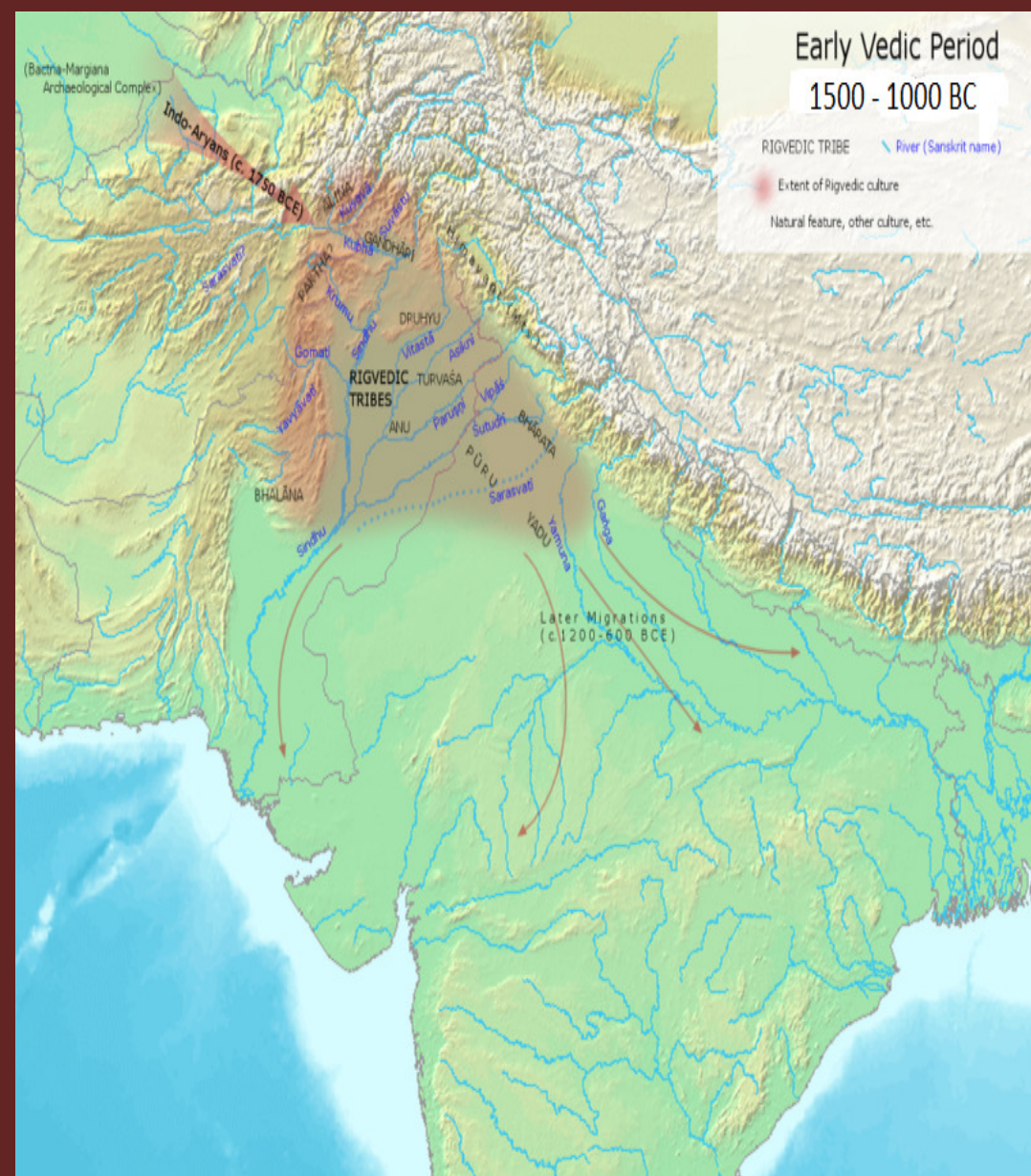
ఆర్కులు ఎవరు?

- ❖ 'ఆర్కు' అనే సంస్కృత పదం నుంచి ఆర్కులు గొప్పవారు అని అర్థం
- ❖ ఏ ప్రాంతం వారు అని వాదోపవాదాలు
- ❖ అనేక పరిశోధనలు
- ❖ దేవతలు, ఋగ్వేద అంశాలు, ఇండో - యూరోపియన్ భాషల పదాలు

❖ విదేశీయులు - హంగేరి ప్రాంతం నుంచి
వలస

❖ ఆసియా మైనరు ద్వారా యూప్రటీస్ - టైగ్రిస్
నదీ తీరాల్లోని మెసపటోమియా

అక్కడ నుంచి

భారతదేశం

నవ్వు సింధూ

ప్రాంతం వశం

 ‘ఆర్యావర్తము’ అని

పేరు

❖ వేదాలు ఆధారం

❖ వేదము అంటే జ్ఞానము

❖ 'ఐద్' నుండి వేదము ఆవిర్భావం

❖ వేదాలు నాలుగు

1. ఋత్వేదం ప్రాచీనమైనది 1028

మంత్రాలు

2. యజుర్వేదం - కృష్ణ, శుక్ల పక్షాలు

3. సామవేదం - సంగీతం

4. అథర్వణ వేదం - మంత్ర తంత్రాలు

❖ ప్రతివేదంలోనూ సంహితలు, బ్రాహ్మణాలు,
అరణ్యకాలు, ఉపనిషత్తులు అనే భాగాలు

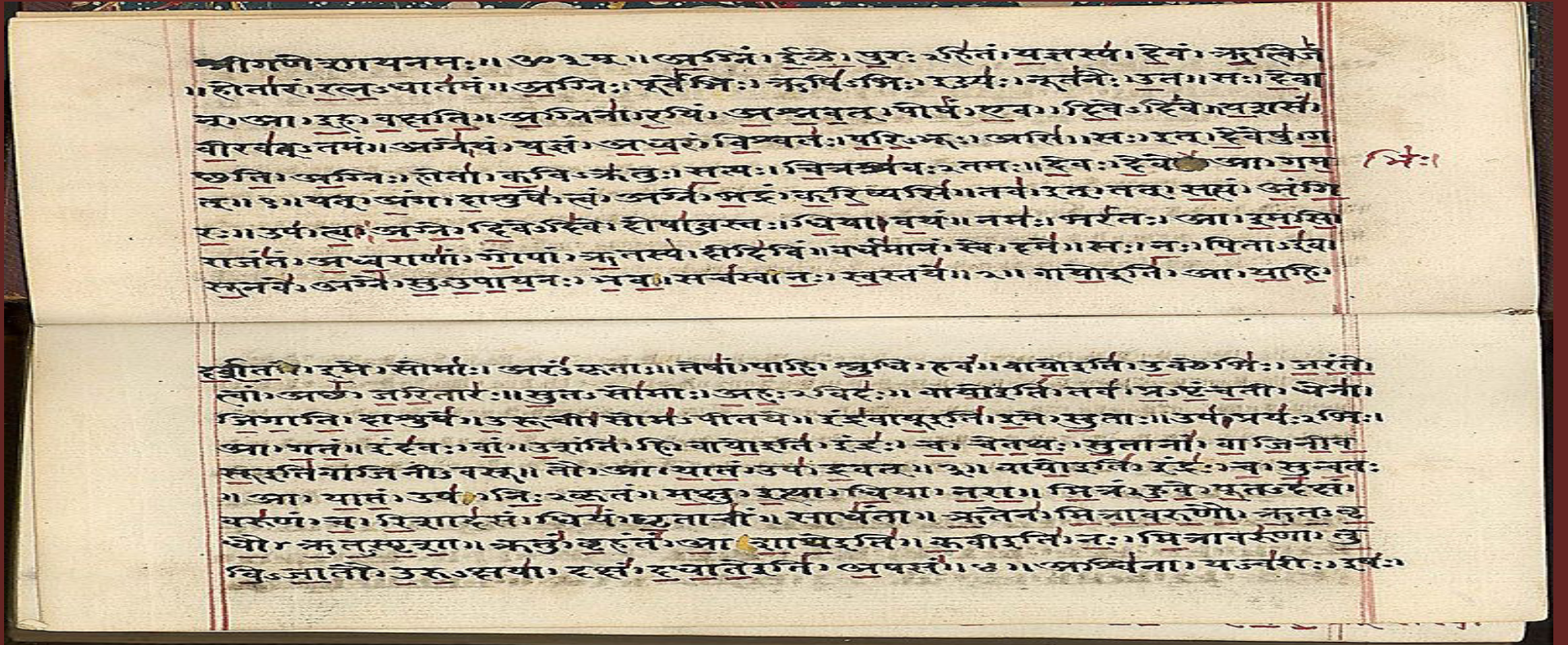
❖ ఆర్యుల నాగరికతను రెండు భాగాలుగా
విభజన

1. ఋగ్వేద సంస్కృతి (క్రీపూ1500-1000)
2. మలివేద సంస్కృతి (క్రీపూ1000-600)

ఋగ్వేద సంస్కృతి

(క్రీపూ 1500-1000)

❖ ఋగ్వేదం ప్రధాన ఆధారం

రాజకీయ పరిస్థితులు:

- వివిధ తెగలకు చెందిన వారు వివిధ రాజ్యాలు
- తెగ నాయకుడు పాలకుడు-“రాజన్”
ప్రజలు, రాజ్య రక్షణ ప్రధాన విధులు

ఉద్యోగులు:

- మంత్రి, పురోహితుడు, సేనాని

పన్నులు:

➤ బలి, భాగ, శుల్క

ప్రజాసభలు:

1. సభ

2. సమితి

పరిపాలనా విభాగాలు:

1. గ్రామం - గ్రామణి

2. విస్ - గోప్తి

యుద్ధం - సైన్యం:

- రథ, అశ్వేక, పదాతి దళాలు
- విల్లంబులు, గొడ్డళ్ళు, కత్తులు, బల్లెములు, ఈటెలు
- కవచధారణ, కిరీటాలు ధరించడం
- సైన్యాధికారి అధిపతి

ఆర్థిక పరిస్థితులు:

- వ్యవసాయం, పశుపాలన ప్రధాన వృత్తులు
- ఎడ్డులు, గుర్రములతో, నాగలి కట్టి

దున్నేవారు

- వరి, ధాన్యాలు, గోధుమలు
- పశువుల పోషణ ప్రధానం
- గోవును ధనంగా భావించేవారు

వాణిజ్యం:

- దేశీయ, విదేశీ వాణిజ్యం
- బాబిలోన్, పశ్చిమాసియా దేశాలతో
వాణిజ్య సంబంధాలు
- వస్తు మార్పిడి పద్ధతి
- 'నిష్కము' అనే బంగారు నాణెం

వృత్తులు - వర్ణవ్యవస్థ:

- వివిధ వృత్తులు
- కుల వ్యవస్థ ఆవిర్భవించలేదు
- ఋగ్వేద కాలం చివర్లో
వర్ణ వ్యవస్థకు పునాదులు

3 వర్గాలు -

1. యుద్ధపీఠాలు

2. పూజారులు

3. సామాన్యులు

➤ వృత్తి విభజన ఏర్పడలేదు.

➤ ఒకే కుటుంబంలో వివిధ వృత్తులు,

సాంఘిక పరిస్థితులు:

- పితృ సామ్య వ్యవస్థ
- తండ్రి పెద్ద - 'గృహపతి'
- గృహ యజమానురాలిగా స్త్రీకి గౌరవం
- ఏక భార్యత్వం

- మహిళలకు పురుషుడితో సమానంగా
ఆధ్యాత్మిక, జ్ఞాన సముపార్జనలో హక్కు
- గార్లి, లోపాముద్ర, అపల, విశ్వవల,
ఘోష వంటి కవయిత్రులు
- బాల్య వివాహాలు లేవు
- సతీ సహగమనం లేదు

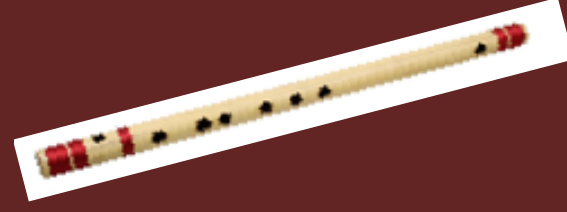
అలంకరణ:

- నూలు, ఉన్ని దుస్తులు/ఉత్సవాల్లో పట్టు వస్త్రాలు
- స్త్రీ పురుషులిద్దరూ బంగారు, వెండి ఆభరణాలు ధరించేవారు
- శిరోజాలంకరణ పట్ల శ్రద్ధ

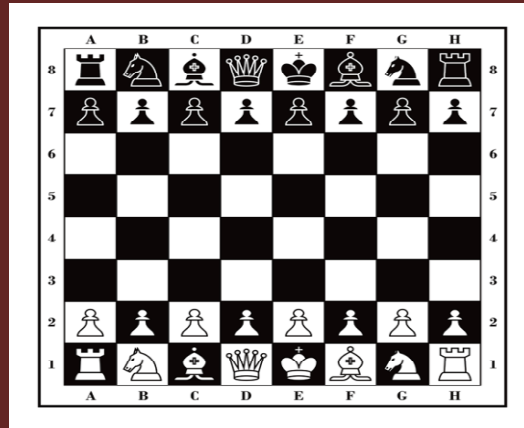
ఆహారం:

- శాఖాహారం, మాంసాహారం అమలు
- గోధుమ, వరి, బాల్లీ, పాలు, కూరగాయలు,
పండ్లు
- మాంసాహారం - ఆవుమాంసం భుజించడం
నిషేధింపబడింది
- సోమ, సుర అనే పానీయాలు సేవించేవారు.

వినోదం:

- సంగీతం - దుంధుభి, కర్కరి, పీఠ, మురళి
- నృత్యం
- పాచికలాట
- గుర్తం, రథాల పోటీ
- చదరంగం

మతం:

- నిరాడంబరమైనది
- ప్రకృతి ఆరాధనా విధానం
- ఇంద్రుడు, అగ్ని, వరుణుడు, వాయువు,
భూమి, సూర్యుడు, చంద్రుడు
- ఇంద్రుడిని యుద్ధ దేవతగా
- డ్యూస్ అనే ఆకాశ దేవుడు

- పృథ్విదేవత ఆయన దేవేరి
- సకల దేవతలకు తల్లిగా 'అదితి'
- యజ్ఞయాగాలు నిర్వహించేవారు
- జంతుబలి
- నదులు, వృక్షాలు, జంతువులు, సర్పాలు
- బహుదేవతారాధన అమలు
- ఋగ్వేదంలోని 10వ మండలంలో

ఏకేశ్వరోపాసన కనిపిస్తుంది

మృత సంస్కారాలు:

1. దహనం చేయడం

2. భూస్థాపితం చేయడం

➤ ఇహలోకంలోని జీవితం పైలోకాల్లో

కొనసాగుతుంది

➤ పునర్జన్మ సిద్ధాంతం లేదు

ఋగ్వేద ఆర్యుల సంస్కృతి భావితరాల
వేదాంత విజ్ఞానానికి, ఆధ్యాత్మిక
చింతనకు పునాది వేయడమే కాక
ఆచార వ్యవహారాల ద్వారా భవిష్యత్
భారతదేశానికి మార్గదర్శకులయ్యారు